

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **MVDr. J. B.**, bývajúceho v M., zastúpeného JUDr. J. F., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu obrany Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova č. 8, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 8 C 22/1997, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. novembra 2011 sp. zn. 9 Co 336/2010 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. novembra 2011 sp. zn. 9 Co 336/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 24. júna 2010, č.k. 8 C 22/1997-164 zaviazal žalovanú titulom náhrady škody do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 1.505,29 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 25. novembra 1996 do zaplataenia, a nahradiť mu trovy konania, o výške ktorých si vyhradil rozhodnúť po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej odôvodnenú tým, že dielo, pri realizácii ktorého škoda vznikla, dala vyhotoviť tretej osobe. Zodpovednosť žalovanej za škodu totiž priamo vyplývala z bodu 3. rozhodnutia mesta M. č. 12/1996 RD z 19. januára 1996, ktorým bola žalovanej povolená rozkopávka miestnej komunikácie a výkop montážnej jamy v cestnom telese vozovky na Hviezdoslavovej ulici v M. pred objektom vojenského útvaru (ďalej len „rozhodnutie“). Žalovaná tým, že rozkopávku dostatočne neoznačila a vôbec neosvetlila, porušila svoju právnu povinnosť (bod 2. rozhodnutia), preto súd s prihliadnutím na vznik

škody, ktorej výška bola preukázaná znaleckým posudkom, a na preukázanú príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti žalovanej a vzniknutou škodou žalobe v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka vyhovel.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej rozsudkom z 10. novembra 2011 sp. zn. 9 Co 336/2010 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol (§ 220 O.s.p.). Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávnu aplikáciu vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách č. 135/1961 Zb. (cestný zákon). Pokiaľ totiž súd prvého stupňa posúdil nedostatočné označenie rozkopávky podľa § 12 ods. 2 vyhlášky ako závalu v zjazdnosti komunikácie, na ktorú sa predpísaným spôsobom neupozornilo, nepostupoval správne, nakoľko ho bolo potrebné posúdiť podľa § 13 ods. 1 vyhlášky ako súčasť stavebného stavu komunikácie, ktorému je účastník cestnej premávky povinný prispôbiť svoje správanie (§ 3 ods. 2 písm. a/ zákona), v spojitosti s povinnosťou prispôbiť rýchlosť jazdy predvídateľným okolnostiam (§ 15 ods. 1 zákona). Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že nebol splnený predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu v zmysle § 9a ods. 2 zákona, preto žalobe nemožno vyhovieť. Stanovisko k aplikácii podľa súdu prvého stupňa vo veci zjavne kľúčovým ustanoveniam § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka nezaujal. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení § 142 ods. 1 O.s.p. s § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. Namietal, že mu nebolo umožnené zúčastniť sa na pojednávaní odvolacieho súdu, ktoré sa konalo 10. novembra 2011 v miestnosti č. 41 na prízemí budovy odvolacieho súdu, a malo sa začať o 14.40 hod. Keď sa totiž právny zástupca žalobcu v uvedený deň a hodinu na pojednávanie dostavil, bolo mu oznámené, že pojednávanie sa už konalo, a to o 11.40 hod. Uvedeným postupom odvolací súd znemožnil žalobcovi zúčastniť sa na pojednávaní a predniesť argumenty svedčiace o správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, čím odňal žalobcovi možnosť pred ním konať. Z tohto dôvodu žiadal žalobca dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu poukázala na § 120 O.s.p. s tým, že o vykonaní dôkazov rozhoduje súd, nie účastníci konania. S rozhodnutím odvolacieho súdu sa v plnej miere stotožnila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom, proti rozsudku, ktorý je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či dovolaním napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či v konaní nedošlo k vade konania v zmysle § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ namietal procesnú vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu videl v tom, že odvolací súd mu znemožnil osobne sa zúčastniť na pojednávaní. Dovolací súd dospel k záveru, že uvedená vada je namietaná dôvodne.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať

a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že podľa údajov uvedených v predvolaní vyhotovenom súdnou kanceláriou 10. augusta 2011, ktoré bolo právnenému zástupcovi žalobcu a (splnomocnencovi) žalovanej riadne doručené 15. augusta 2011, sa pojednávanie odvolacieho súdu malo konať 10. novembra 2011 o 14.40 hod. v miestnosti č. 41 na prízemí budovy odvolacieho súdu. Z úpravy predsedu senátu odvolacieho súdu (č.l. 193 spisu), ktorá v spise bezprostredne predchádza predvolaniu vyhotovenému súdnou kanceláriou, ale vyplýva, že predseda senátu nariadil toto pojednávanie na 11.40 hod. K pochybeniu teda zjavne došlo pri realizácii úpravy súdnou kanceláriou. Podľa údajov zistených zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom (č.l. 195 spisu) sa pojednávanie napokon konalo podľa pôvodného pokynu predsedu senátu, t.j. o 11.40 hod., bez prítomnosti účastníkov konania.

Je nepochybné, že jedným z atribútov náležitého predvolania účastníkov konania, resp. ich zástupcov na pojednávanie, je aj presné a správne určenie času, kedy sa má pojednávanie uskutočniť, a to tak, aby o ňom nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti. Nesprávna informácia, hoci aj zavinená písárskou chybou, o čase nariadeného pojednávania, na ktoré sú účastníci, resp. ich zástupcovia predvolaní, môže viesť k znemožneniu účasti na pojednávaní, tak ako tomu bolo i v danej veci. V takom prípade je treba konštatovať, že uvedeným chybným postupom, v dôsledku ktorého neboli účastníci, resp. ich právni zástupcovia riadne predvolaní na nariadené pojednávanie, bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom. Táto procesná vada je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. februára 2013

JUDr. Daniela S u ě a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková